

for mange Bygninger paa een Gang, idet der jo derved vil bevirkes, at de ville indtrænge en altfor stor Befolkning om Sommeren, som da ikke har Noget at leve af om Vinteren. Jeg har ogsaa lagt Mærke til, at den ærede Minister har udtalt, at naar han faaer paabegyndt disse forskjellige Laboratorier, vil han kunne lade sig nøie i Mar. Da dette nu er vedtaget i Folkethinget med et stort Flertal, forekommer det mig, at der er meget ringe Grund til at stemme for denne Bevilling under Nr. 57.

Blom: Under Nr. 14 har jeg alene tilladt mig at stille et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at en Anmærkning til Udgiftskonto V. c. 1. a. skal udgaa: Den Anmærkning, det gjælder om, lyder saaledes: Paa denne Konto — nemlig den Konto om Lønninger ved Theatret, som give Ret til Pension — kan der i Aarets Løb gives Ansættelse til en Skuespillerinde med en pensionsberettiget Lønning af 4,000 Kr. aarlig. Naar jeg tillader mig at stille Forslag om, at denne Anmærkning gaar ud, vil jeg strax bemærke, at jeg ikke derved paa nogen Maade har i Sinde at give den høitærede Kultusminister noget Mistillidsvotum. Sigesaa lidt har jeg i Sinde at udtale nogen Dadel over Bestyrelsen for det kgl. Theater, og allermindst kunde det falde mig ind at fortrædige den Skuespillerinde, hvem den kgl. Ansættelse var tiltænkt, og hvis Talent og kunstneriske Udvikling vistnok ligger en hel Del over min Kritik og Ros. Hvad jeg blot tilsigter ved dette Forslag, er om mulig at bevirke, at vi kunde komme bort fra en Praxis, som forekommer mig at være meget uheldig i sin Anvendelse, nemlig at bevilge en for en kgl. Ansættelse til en Skuespiller eller Skuespillerinde, skjøndt der, om der end ikke foreligger nogen lovførmelig Beslutning, saa dog foreligger en Overenskomst mellem Regjering og Rigsdag om, at de ikke skulde have kgl. Ansættelse. Saavidt jeg kan skjønne, var det i Rigsdagssamlingen 1869—70, at man paa Rigsdagen ved Forhandlinger om det kgl. Theaters økonomiske Forhold, og da man naturligvis ikke kunde blive enig om virkelig at foretage en Ordning af disse Forhold, nøiedes med at enes om een Ting, nemlig at der for Fremtiden ikke skulde ansættes Skuespillere eller Skuespillerinder med

Pensionsret, eller med andre Ord, der skulde ikke gives kgl. Ansættelse ved Theatret. Denne Overenskomst var indgaaet ved en Anmærkning paa Finantsloven foreløbig paa 5 Mar, og der staar endnu den Dag i Dag en Reminiscens paa denne Konto i Finantsloven. Den har man saa senere fraveget, i det man saa en Gang, saa en anden Gang har bevilget Kultusministeren Ret til at skaffe saa en Skuespiller, saa en Sanger, saa en Skuespillerinde eller allerhøieste Udnævnelse med deraf følgende Pensionsret. Den Bevilling, der hver Gang er given paa Finantsloven, medfører, at det bliver, om ikke formelt, saa i Realiteten Gjenstand for Forhandling i Thingene og i Thingenes Finantsudvalg, hvorvidt disse kongelige Ansættelser virkelig skulde gives eller et. Det er derved uundgaaeligt, at der maa forhandles om rent personlige Spørgsmaal. Det er ikke til at undgaa, at vi maa forhandle om, om den Skuespiller eller Skuespillerinde, den Sangerinde eller den Dandser er den, som er værdigst til den Raadesbevisning at modtage kongelig Udnævnelse, om det er den, hvis Talent har mest Udbygning til at kunne blive til varig Nytte for Theatret, og saa fremdeles, en Mangfoldighed af Spørgsmaal, af hvilken Afgjørelsen i og for sig maa afhænge. Jeg tror ikke at robe nogen stor Hæmmelighed ved at sige, at Rigsdagens Afdelinger og begge Rigsdagens Finantsudvalg omtrent ere de fletteste Autoriteter, hos hvilke man kan lægge Afgjørelsen af den Slags Spørgsmaal, det bliver en Afgjørelse helt hen i Blinde, som kommer til at hvile paa høist tilfældige Stemninger og Tilstande og ikke paa noget omhelst Udset. Jeg tror ikke, at vi kunne siges at være valgte med det Mandat at skulle foretage den Slags Afstemninger, og jeg tror derfor, at Rigsdagen vil være overmaade vel tjent med, om man dog een Gang for alle blev fri for slige Spørgsmaal, og dette kan ske, bilder jeg mig ind, ved at vedtage det Ændringsforslag, her er stillet. Den nærmeste Følge deraf vil være den, at denne Skuespillerinde ikke vil opnaa kongelig Ansættelse, og det vil saa føre med sig, at vi i ethvert Tilfælde i en Række af Aar blive fri for disse Diskussioner om slige Ansættelser i det Mindste i Udvalget, eller ogsaa kan det føre til en anden Vej, det kan føre til, at den ærede Kultusminister finder